

VZGOJNI NAČRT

OŠ DUPEK

Sp. Duplek, februar 2024

Kazalo

1. UVOD	3
1.1 Zakonska podlaga.....	3
1.2 Pomen vzgojnega načrta (v nadaljevanju: VZGN)	3
2. SPLOŠNE DOLOČBE	3
2.1 Sestavni deli vzgojnega načrta šole:	3
3. URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT	3
3.1 Cilji osnovnošolskega izobraževanja, vezani na vzgojne dejavnosti šole	3
3.2 Poslanstvo šole	4
3.3 Vizija - temeljne delovne naloge šole	4
3.4 Dogovori o vrednotah	5
4. VZGOJNE DEJAVNOSTI	6
4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti.....	6
4.2 Svetovanje in usmerjanje	8
4.3 Restitucija.....	9
4.4 Vrstniška mediacija.....	10
4.5 Projektne aktivnosti na nivoju socialnega sistema	11
5. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA	11
5.1 Zakonske podlage.....	11
6. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE	12
7. VZGOJNI UKREPI	12
7.1 Ukinitve nekaterih pravic učencu.....	14
7.2 Povečan nadzor	14
7.3 Zadržanje na razgovoru po pouku	14
7.4 Dodatno spremstvo	14
7.5 Odstranitev učenca od pouka.....	14
7.6 Začasen odvzem naprav ali predmetov.....	15
7.7 Pogostejši prihodi staršev	15
7.8 Prešolanje učenca v drugo šolo	15
7.8.1 S soglasjem staršev	15
7.8.2 Brez soglasja staršev.....	15
7.9 Pregled osebnih predmetov učenca	16
8. VZGOJNI OPOMINI	16
8.1 Vzgojni opomin.....	16
8.2 Individualizirani vzgojni načrt.....	17
8.3 Prešolanje v drugo šolo	17
9. OBLIKA SODELOVANJA S STARŠI	17
10. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	18
10.1 Veljavnost.....	19

1. UVOD

1.1 Zakonska podlaga

- Zakon o osnovni šoli
- Poročilo Mednarodne komisije o izobraževanju za 21. stoletje
- Poslanstvo in vizija šole

1.2 Pomen vzgojnega načrta (v nadaljevanju: VZGN)

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi;
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje;
- je dogovor za premišljeno, organizirano ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njen;
- avtonomno kreiranje »pravil igre« glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem;
- enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe;
- vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši in učenci.

2. SPLOŠNE DOLOČBE

2.1 Sestavni deli vzgojnega načrta šole:

- skupne vrednote,
- vzgojne dejavnosti,
- pravila šolskega reda,
- sodelovanje s starši.

3. URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

3.1 Cilji osnovnošolskega izobraževanja, vezani na vzgojne dejavnosti šole:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- z raznimi aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo razvijali pri učencih pismenosti v slovenskem jeziku kot sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanosti na besedilnem,

naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;

- s samoevalvacijo primerjali mednarodno primerljive standarde znanja;
- organizirali vzgojno izobraževalno delo na način, ko bo upošteval celovit in vsestranski razvoj učenca in obenem spoštoval otrokovo individualnost in podpiral ustvarjalnost;
- vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje;
- zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo počutili sprejete in varne in bodo dosegali čim boljši dosežki v skladu s svojimi zmožnostmi;
- spodbujali vključenost posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja, da posameznik lahko dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebnostni rasti;
- izvajali vzgojne dejavnosti primerno razvojni stopnji;
- razvijali sodelovalni odnos: delavci šole – starši – učenci;
- z različnimi aktivnostmi, predavanji, projekti, razrednimi urami in obiski, spodbujali razvijanje ekološke ozaveščenosti učencev in staršev;
- z različnimi aktivnostmi, predavanji, projekti, razrednimi urami, individualnimi razgovori in obiski krepili psihosocialne veščine učencev in staršev;
- skrbeli za trajnostni razvoj.

3.2 Poslanstvo šole

Za kvalitetno opravljeno delo moramo izpolniti vse dolgoročno zastavljene cilje, ki so tudi poslanstvo šole, zato bo šola skrbela:

- optimalni razvoj posameznika in zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje vseh otrok;
- vzgajanje za medsebojno strpnost, enakopravnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje otrokovih in človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- kakovostna znanja učencev, ki bodo primerljiva z znanji vrstnikov v državah Evropske unije in širše;
- omogočanje vključevanja v procese evropskega povezovanja;
- omogočanje doseganja rezultatov v skladu s svojimi sposobnostmi na vseh predmetnih področjih in možnostih izbire interesnih področij na vseh ravneh ravneh vzgoje in izobraževanja;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in nacionalni identiteti;
- strokovno, razvojno naravnost, odprtost za sodelovanje in komunikacijo z okoljem.

3.3 Vizija - temeljne delovne naloge šole

Vizija našega zavoda je, da smo:

odprta in prijazna vzgojno-izobraževalna ustanova za vse udeležence, ki sprejema in spoštuje celostni razvoj otroka ter z izobraženim in ustvarjalnim kadrom izvaja sodobni vzgojno-izobraževalni proces.

Vizija našega dela je zastavljena s temeljnimi cilji vzgojno-izobraževalnega dela:

- izobraževalno-kvalifikacijski,
- socialno-integracijski,
- okoljsko-ekološki,
- vzgojno-socializacijski.

a) Sodelovalno, kolegialno in timsko delo, razvoj samoevalvacije, akcijsko raziskovanje in možnosti podpore za merjenje in usposabljanje za strokovno delo.

b) Usmeritev v inovacijsko in projektno delo, uporaba različnost didaktičnih sistemov, napredne strategije poučevanja, medpredmetno sodelovanje, pridobivanje učno-ciljnih in procesnih znanj.

c) Razvijanje preventivnega dela, prostovoljnosti, samoiniciativnosti in samopomoči.

č) Razvijanje ekološke ozaveščenosti učencev in staršev.

Temeljni cilji vzgojno-izobraževalnega dela so:

- izobraževanje za miselno (kognitivno) znanje, z nadpovprečnimi primerljivimi rezultati na ravni države in znanje primerljivo z mednarodnimi standardi;
- razvijanje vedenjskih in socialnih veščine (vrednote za primerno obnašanja), ki ustrezajo zahtevam vseh dejavnikov v vzgojno-izobraževalnem procesu (učencem, staršem, lokalni skupnosti, zaposlenim v zavodu) in času, v katerem delamo in živimo;
- iskanje meje med nadzorom (določene meje z jasno definiranimi zahtevami) in zaupanjem (priložnost za ustvarjalnost, eksperimentiranje in inovativnost);
- nenehno strokovno izobraževanje;
- razvijanje timskega in projektnega dela;
- oblikovanje partnerstva s starši.

3.4 Dogovori o vrednotah

Razvijali bomo:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic, spoštovanje, empatija, odprtost, dobro počutje, odgovornost za lastno zdravje in zdravje drugih, enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic, ekološka ozaveščenost ipd.;
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine ipd.;
- **šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim izpostavlja humani razvoj, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje, zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost, spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete, sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme;

- **lokalne vrednote:** ohranjanje narave dediščine (čiščenje okolja, skrb za šolsko okolje in okolje v kraju, vzdrževanje kulturnih spomenikov).

Med šolskim letom bomo posebno pozornost posvetili naslednjim vrednotam pri učencih:

- preprečevanje nasilja med učenci,
- občutek varnosti,
- strpnost drug do drugega,
- medsebojno spoštovanje,
- odgovornost posameznika,
- razvijanje pozitivne klime in pozitivne samopodobe,
- dosledno spoštovanje pravil in dogovorov,
- znanje in uspeh,
- vzgoja za in s knjigo,
- prepoznava vzrokov in ravnanja za vedenjske odklone.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI

4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Za varno in spodbudno okolje in za doseganje ciljev bomo v šoli uvajali proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona in potrebe po:

- **varnosti** in odsotnosti strahu.
- **sprejetosti, pripadnosti in vključenosti.**
- individualnosti, **uspešnosti** in potrjevanju.
- **svobodi, izbiri, ustvarjalnosti.**
- **gibanju in sprostitvi.**

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako:

- da se bodo učenci v šoli počutili varno,
- da bodo pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni in
- da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Posebno pozornost bomo namenili:

- oblikovanju dobrih medosebnih odnosov,
- solidarnosti in skrbi za vrstnike,
- spoštovanju in upoštevanju različnosti,
- reševanju problemov, ki zadevajo razred,
- razvijanju moralnih vrednot,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in
- kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov,
- ekološka ozaveščenost učencev in staršev.

Posebej bomo skrbeli:

- za učence, ki se težje vključujejo v skupino in so zaradi tega lahko žrtve vrstniškega nasilja,
- za ekološko ozaveščenost učencev in staršev,
- spodbujalo se bo razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in posredovanje,

- razrednik bo zato skrbno spremljal razred in dogajanja med učenci in se bo odzival na probleme razreda ali posameznikov v razredu, pri tem bo upošteval razvojni nivo učencev, posebnosti posameznih učencev in kontekst dogajanja.

Pri reševanju težjih problemov bo razrednik k sodelovanju povabil svetovalno službo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bodo organizirane v okvirih ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, v terminih interesnih dejavnosti ali kot posebni šolski projekti.

Teme, ki jim bomo posvetili posebno pozornost:

- medvrstniško nasilje,
- nenasilno reševanje konfliktov,
- odnosi med spoloma,
- pozitivna klima in dobra samopodoba,
- pridobivanje ustreznih navad za zdrav slog življenja (prehrana, gibanje idr.),
- odvisnosti,
- preventivna dejavnost s psihološkega – sociološkega vidika,
- ekološka ozaveščenost učencev in staršev,
- ostali problemi otrok.

Stalne oblike, ki jih bomo uveljavljali:

- informiranje,
- povezovanje,
- sodelovanje in vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- učenje in zavedanje o vsakdanjih življenjskih težavah in problemih, s posebnim poudarkom na reševanju, medvrstniških problemov (nasilje, socialna ne vključenost ...),
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov,
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.

Spodbujali bomo:

- razumevanje, da smo ob siceršnji odgovornosti zase odgovorni tudi za druge,
- da pomagamo šibkim in posameznikom v težavah,
- vrstniško pomoč in solidarnost v konkretnih šolskih situacijah.

Šola bo vsaj enkrat na leto na svetu staršev obravnavala tipične vzgojne probleme na posameznih razvojnih nivojih/ razredih in se skupaj s starši odločala za najprimernejše oblike dela, ki bi učencem pomagala probleme preseči in rešiti. Šola bo spodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

Šola bo vsako leto organizirali prireditve in oblike dela (dnevi odprtih vrat), na katerih bodo lahko starši in krajanji spoznavali delo in dosežke šole in njenih učencev in se posredno vključevali v nekatere skupnostne dejavnosti šole (delavnice, delovne akcije, razstave, izleti, tekmovanja, dnevi dejavnosti ipd.).

Vsakodnevna usmeritev šole bo namenjena večjemu nadzoru učiteljev na mestih, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša.

Vzpostavljali bomo pogoje za:

- Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč.
- Poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju.
- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.
- Vrstniško svetovanje in posredovanje.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi ter s spoznavanjem stališč in predlogov vseh udeleženi.
- Povečanje nadzora na določenih krajih v določenih časih.
- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje.
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

Vzgojno delovanje obsega posledice kršitev pravil šole. Uporablja se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti.

4.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjenja bo namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- šolskim delom,
- z odnosi z vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka:

- v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali
- v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar se bomo dogovarjali s starši sprotno za vsak primer posebej.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, ki zadeva:

- šibkosti ali težave v otrokovem šolskem funkcioniranju,
- odnose z vrstniki in
- enkratne ali občasne kršitve šolskega reda.

O vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega otroka se bodo dogovorili učitelji na oddelčni ravni, s čimer bodo seznanjeni starši obravnavanega učenca.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dlje časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali obravnavo psiho-socialno pomoč v zunanjih ustanovah.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikujejo lastne cilje in načine uresničevanja,
- da učinkovito organizirajo svoje šolsko in domače šolsko delo,
- da spremljajo svoje delo in uspešnost,
- razmišljajo, presojujejo in vrednotijo svoje vedenje in ravnanje drugih,
- prevzemajo odgovornost za svoje ravnanje,
- se znajo vživeti v ravnanje drugih,
- razumejo razloge za neprimerno vedenje,
- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte,
- znajo ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije, apatičnost,
- razvijejo pozitivno samopodobo,
- dosežajo cilje, ki jih zastavi šola ipd.

Oblike pomoči:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje učenca v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.

4.3 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju z ukrepanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen, ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Ukrepi v postopku restitucije

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno:

- psihološko,
- socialno ali
- materialno škodo.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Strokovnih delavcev predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje, kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo.

4.4 Vrstniška mediacija

Za reševanje konfliktov med učenci in ustvarjanje pozitivne klime med učenci bo šola uvajala obliko vrstniške mediacije, ki predstavlja način mirnega, konstruktivnega in dogovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci.

Mediacija je postopek, s katerim oseba, ki ima problem ali konflikt, s pomočjo tretje osebe, posrednika ali mediatorja pogovori ali ugotovi, kje so točke spora.

Splošni cilji mediacije

- zmanjšanje psihičnega trpljenja prizadetih
- oživljanje konstruktivne komunikacije
- izboljšanje sodelovanja
- krepitev samoodgovornosti
- ohranjanje dostojanstva
- krepitev samospoštovanja
- razvijanje pogajalskih sposobnosti
- širjenje informiranosti
- usposabljanje za samostojno reševanje konfliktov
- razvijanje vzgojne komponente pri odraščajoči mladini

Vrstniško mediacijo izvajajo usposobljeni strokovni delavci šole s soglasjem staršev.

Z uvajanjem mediacije v šole bomo s predavanji in delavnicami mlade izobrazili in naučili:

- tehnik uspešnega in učinkovitega reševanja konfliktov, ki nastajajo v šoli
- koncept rešitve, da postaneta oba udeleženca zmagovalca
- strpnosti
- boljšega in predvsem učinkovitega komuniciranja
- lažjega spopadanja s konfliktnimi situacijami
- konstruktivnega reševanja konfliktov v prihodnje

4.5 Projektne aktivnosti na nivoju socialnega sistema

V tem šolskem letu bomo izvajali naslednje projektne aktivnosti:

- zaščitništvo mlajšim in šibkejšim,
- boj proti nasilništvu,
- sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč,
- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju,
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti,
- vrstniško svetovanje in posredovanje,
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.

Vsebine projektnih aktivnosti bodo vključene v:

- **razrede ure**
 - vrednote, s poudarkom na odnosih ...
- **tematske klepetalnice na predmetni stopnji**
 - poklicno usmerjanje,
 - strokovne delavnice po posameznih predmetih ali predmetnih področjih ...
- **pouk**
 - vzpodbujanje pozitivnih vedenjskih vzorcev
 - pomen sprotnega dela,
 - medvrstniška pomoč pri pouku,
 - ustvarjalni kotički v OPB ...
- **razširjeni preventivni program**
 - odraščanje in mi,
 - delavnica o preprečevanju nasilja,
 - delavnica o nevarnostih odvisnosti.

5. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

5.1 Zakonske podlage

60. e-člen Zakona o osnovni šoli določa:

»Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.«

6. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej pozitiven zgled v oddelku.
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- vzoren obisk pouka,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog ustne ali pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti in šolskem parlamentu,
- ob drugih razlogih, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

Nagrade se podeljujejo učencem v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- nagradni izlet učencev 3. triade,
- drugih posebnih ugodnosti ali »sladke nagrade«.

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

7. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskega reda in šolskih pravil. So strokovne odločitve, da se ukrep izvede. Odločitev je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (konferenca).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi/postopki so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči, ne korigira svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot:

- ustna zahteva učečega učitelja,
- sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj),
- dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju,
- obveza učenca o določenem ravnanju ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- zapisi določenih služb oz. organov ali pa
- zapisniški sklepi učiteljske konference.

Vzgojni ukrepi:

- ukinitve nekaterih pravic (ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov ...);
- povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku;
- zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov v soglasju staršev;
- dodatno spremstvo strokovnega delavca;
- organiziranje nadomestnega vzgojno-izobraževalnega procesa v šoli;
- odstranitev učenca od pouka;
- začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča izvedbo pouka;
- opravljanje neopravljenih obveznosti izven predvidenega časa v dogovoru s starši;
- redni, vsakodnevni in vnaprej določeni stiki s strokovnim delavcem (razrednik, svetovalni delavec, učitelj) za razgovor o dogajanju in doživljanju v šoli;
- vsakodnevni ali tedenski kontakti s starši in poročanje o otrokovem vedenju v šoli;
- pogostejši prihodi (npr. tedenski) staršev v šolo in razgovor učenca, staršev in strokovnega delavca o dogajanju in doživljanju v šoli v primerih, ko gre za pogoste ali resne kršitve šolskega reda, lahko, v soglasju s starši, zadržimo učenca zaradi pojasnitve okoliščin dogodka in zahtevami za njegovo vedenje vnaprej;
- prepoved vstopanja, zadrževanja ali uporabe določenih šolskih prostorov;
- prepoved približevanja določenemu učencu, seveda v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanje v istih prostorih;
- v primerih izvajanja pedagoškega procesa izven šole lahko šola za učence, ki z neupoštevanjem navodil lahko povzročijo ogrožanje svoje in varnosti drugih, poskrbi za posebno spremstvo strokovnega delavca; v primerih, ko pa to ni možno, pa poskrbi za nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli;
- kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka in so bili opravljeni že vsi drugi vzgojni ukrepi za omilitev tega vedenja, lahko učitelj odredi učencu, da zapusti pouk in se ga napoti v spremstvu ravnatelja ali njegovi pomočnici. Učenec v času odstranitve pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj, opravlja šolsko dela ali pa se z njim pogovori o problemu in vedenju, zaradi katerega ni bil pri pouku. Učitelj, ki je učencu odredil zapustitev pouka, mora še isti dan opraviti razgovor z njim in se dogovoriti o pravilih vedenja v prihodnje;
- ob ponavljajočih kršitvah in drugih opozorilih zaradi motenja pouka, se lahko učenca napoti na delo po pouku. Za delo po pouku mora učenec prinesiti učitelju do drugega delovnega dne podpisano soglasje staršev. Učenec na dogovorjen dan pod nadzorom učitelja opravi svoje obveznosti 7. učno uro.

V kolikor se neprimerno vedenje in motenje pouka ponavlja ter je ukrep neučinkovit, prejme učenec pisni opomin.

Učencu in njegovim staršem pojasnimo razloge za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepa in načine, s katerimi bomo preverili ali je ukrep učinkoval.

V primerih, ko to ni mogoče (npr. odstranitev učenca od šolske ure), se razgovor opravi čim prej, ko je mogoče, praviloma še isti dan. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti.

7.1 Ukinitev nekaterih pravic učencu

Povezane so s kršitvami šolskih pravil, s pridobljenimi statusi in ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem.

7.2 Povečan nadzor

nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku, ko učenec čaka na drugo dejavnost po urniku. Nadzor je potreben, če učenec pogosto krši hišni red in pravila šolskega reda in bi lahko med čakanjem izpeljal neprimerno dejanje ali povzročil škodo ali ima prepoved približevanja določenemu učencu, seveda v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanje v istih prostorih.

7.3 Zadržanje na razgovoru po pouku

v zvezi z reševanjem problemov, ki jih učenec povzroča med poukom, lahko učitelj zadrži učenca zaradi razgovora po pouku s predhodnim soglasjem starša.

7.4 Dodatno spremstvo

ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli. V primerih izvajanja pedagoškega procesa izven šole lahko šola za učence, ki z neupoštevanjem navodil, lahko povzročijo ogrožanje svoje in varnosti drugih, poskrbi za posebno spremstvo strokovnega delavca v primerih, ko pa to ni možno, pa poskrbi za nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

7.5 Odstranitev učenca od pouka

je možna, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. V primeru odstranitve učenca od pouka mora učitelj z njim opraviti

razgovor še isti dan. Skupaj analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

7.6 Začasen odvzem naprav ali predmetov

s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. O takem odvzemu strokovni delavec, ki je predmet odvzel, še isti dan obvesti starše učenca, ki odvzeti predmet v šoli tudi prevzamejo.

7.7 Pogostejši prihodi staršev

v šolo in razgovor z učencem in strokovnim delavcem o dogajanju in doživljanju v šoli.

7.8 Prešolanje učenca v drugo šolo

Šola lahko vključi ali prešola učenca v drugo šolo:

- v soglasju ali
- na zahtevo staršev ali
- brez soglasja staršev.

7.8.1 S soglasjem staršev

Šola lahko vključi učenca v drugo šolo v soglasju ali na zahtevo staršev, če je potrebno iz:

- učnih ali
- vzgojnih razlogov.

Z vključitvijo mora soglašati šola, v katero se učenec vključuje.

7.8.2 Brez soglasja staršev

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Z vključitvijo mora soglašati šola, v katero se učenec vključuje. Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena Zakona o osnovni šoli je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

7.9 Pregled osebnih predmetov učenca

Za vzgojni ukrep zoper učence za primer prinašanja, uporabe oziroma posedovanja nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi na območje šole in površin, ki sodijo v šolski prostor oziroma k vzgojno-izobraževalnem delu se določi ODVZEM nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi. Če učenec takšnega predmeta strokovnemu delavcu šole ne izroči sam, lahko ravnatelj ali od njega pooblaščen oseba z namenom ugotovitve, ali učenec takšen predmet poseduje in njegovega odvzema, opravi pregled osebnih predmetov učenca, po postopku in na način, ki je določen s Pravili šolskega reda OŠ Duplek. Odvzete nedovoljene in nevarne predmete in snovi starši prevzamejo po predhodnem dogovoru z razrednikom.

8. VZGOJNI OPOMINI

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

8.1 Vzgojni opomin

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve, ki so bile storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v:

- letnem delovnem načrtu,
- hišnem redu,
- pravilih šolskega reda in
- drugih aktih šole,
- ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi, določeni z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda, niso dosegli namena.

V posameznem šolskem letu lahko učencu izreče učiteljski zbor vzgojni opomin največ trikrat. Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, če:

- učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

8.2 Individualizirani vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi starši učenca.

Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

8.3 Prešolanje v drugo šolo

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje:

- centra za socialno delo,
- soglasje šole, v katero bo učenec prešolan,
- glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Za učenca, ki se prešola na drugo šolo, individualizirani vzgojni načrt pripravi ta šola.

9. OBLIKA SODELOVANJA S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo:

- njihovi otroci ali skupina otrok,
- kadar njihovi otroci ali skupina kršijo pravila šole – kodeks ravnanja.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

Zato bomo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, pogovorne ure) sodelovanja spodbujali:

- medsebojno komunikacijo staršev,
- se skupaj z njimi odločali o prioritarnih nalogah,
- jih sproti obveščali o osebnem razvoju pa tudi kritičnih stvareh, ki zadevajo njihovega otroka in v primerih, da otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev potrebuje posebno socialno psihološko pomoč.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Na razgovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in tudi sodelovali z drugimi institucijami psihosocialne pomoči.

Starše bomo obveščali o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka :

- ustno,
- po telefonu ali
- pisno.

Po telefonu, kot nujno obvestilo, bomo starše obvestili o dogodkih, ki zadevajo:

- poškodbo njihovega otroka,
- večjo materialno škodo,
- težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

Oblike sodelovanja:

- predavanja,
- šola za starše,
- zbiralne akcije,
- šolske prireditve
- skrb za čisto okolje,
- raziskovalne naloge.

10. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt Osnovne šole Duplek je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZoOŠ.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva in Zavoda za šolstvo in šport Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- **SVET ŠOLE:** Sprejme **vzgojni načrt** in poročilo o samoevalvaciji šole.
- **UČITELJSKI ZBOR:** Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.
- **RAZREDNIKI:** So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
- **STARŠI:** Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.
- **RAVNATELJ:** Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

10.1 Veljavnost

Dopolnila Vzgojnega načrt OŠ Duplek so potrdili na:

- rednem sestanku učiteljskega zbora dne 7. 2. 2024
- redni seji sveta staršev dne 15. 2. 2024
- redni seji sveta šole dne 22. 2. 2024

Uporabljati se začne 23. 2. 2024, ko preneha veljati Vzgojni red OŠ Duplek, ki je bil sprejet 28. 9. 2016 in dopolnjen 21. 12. 2021.

Številka: 007-2/2024/5

Sp. Duplek, februar 2024

Predsednik sveta zavoda:
Tomaž Miholič

Ravnatelj:
Tomaž Repenšek, prof.